

Gabriela POPESCU:

„Este foarte greu să fii singur pe scenă”

Aflată deja la a treia ediție, Gala Star a fost organizată anul acesta în trei secțiuni: On, Off și Mari artiști în recital. Marele Premiu a fost câștigat de Gabriela Popescu, Premiul pentru cel mai bun actor i-a revenit lui Andrei Sochirică iar cea mai bună actriță a fost desemnată Daniela Vrânceanu. La o săptămână după încheierea Galei, ne-am întâlnit cu Gabriela Popescu, absolventă la clasa Sandei Manu și cunoscută actriță a Teatrului de Comedie. Apreciată în special pentru roluri precum Lisistrata, Claire, Miza sau Madame de Tourvel, Gabriela Popescu reușește să surprindă în *Copilul din spatele ochilor* prin infinitatea de nuanțe și trăiri: de la durere și neputință până la iubirea necondiționată și bucuria de a-i vedea pe ceilalți transformându-se.

Mirela Sandu: *La Gala Star ați luat Marele Premiu pentru piesa „Copilul din spatele ochilor”. Ce a însemnat pentru dumneavoastră prezența la acest festival și câștigarea celui mai important premiu?*

Gabriela Popescu: Prin prezența la festival, spectacolul își urmează drumul firesc. A fost printre primele încercări de a intra în competiție cu actorii care au avut curajul de a juca un spectacol într-un singur personaj. Acest gen de teatru nu este deloc ușor, presupune o foarte mare întoarcere înlăuntru tău. La Gala Star emoția

a fost dublată și de faptul că eu sunt pe jumătate moldoveancă, tatăl meu era din apropierea Bacăului. Dacă ar mai fi fost printre noi s-ar fi bucurat de prezența mea acolo și de steluța pe care organizatorii mi-au inscripționat-o în fața teatrului. Bucuria premiului mi-a anunțat-o fiul meu. Era foarte târziu în noapte când Alexandru mi-a spus că a dat telefon la Bacău pentru a afla rezultatele. Portăreasa, pentru că nu mai era nimeni la ora aceea, i-a spus că premiul pentru cea mai buna actriță l-a luat Daniela Vrânceanu de la Bacău, pentru *Amalia respiră adânc*. L-a rugat să revină mai târziu, iar ea se va interesa care sunt ceilalți câștigători. Peste un timp, a revenit la mine în cameră spunându-mi fericit: „Ai luat! Ai luat premiul!”. Bucuria acestei realizări am simțit-o în ochii copilului meu. El știe toate fazele muncii la acest spectacol. Gândul puternic poate să străbată chiar și o stâncă. În text se spune la un moment dat că: „Florile în creșterea lor degajă o cantitate atât de mare de energie cu care ar putea să spargă stâncă”. Dacă florile au atâta putere și energie, de ce gândul nostru nu ar avea puterea de a realiza orice.

M.S.: *A fost și un cadou pentru ziua de naștere a fiului dumneavoastră...*

G.P.: Da, pe 28 martie fiul meu a împlinit treizeci de ani, iar pe 3 aprilie, când am primit vestea, era ziua de naștere a Liane Ceterchi, regizoarea acestui spectacol. Deci festivalul de la Bacău a fost sub protecția a două mari zile.

M.S.: *Premiera a avut loc în noiembrie 2007. Ați mai participat și la alte festivaluri?*

G.P.: Am fost la *Unidrama* la Târgu Mureș. Nicu Mihoc, directorul și organizatorul festivalului, a fost foarte impresionat de spectacol și ne-a invitat să revenim la Târgu Mureș. Apoi am fost la Oradea și am jucat pentru organizațiile copiilor cu sindromul Down. Spectacolul este construit pentru o sală studio, dar acolo am jucat pentru cinci sute de spectatori. Am fost surprinsă plăcut să văd că oamenii ascultă cu mare atenție. După spectacol au venit la cabină cu ochii în lacrimi, dornici să stea de vorbă cu noi.

M.S.: *„Copilul din spatele ochilor” vorbește despre un băiețel bolnav de sindromul Down. Credeți că jucându-l pentru diverși spectatori le-ați schimbat felul de a vedea lucrurile?*

G.P.: Nu cred că jucând 15 spectacole poți schimba prea mult, dar simplul fapt că un asemenea spectacol există și că cei care l-au văzut au fost impresionați, că inima lor a bătut mai repede cu o bătaie înseamnă ceva. Eu cred că gesturile mici fac lucrurile mari.

M.S.: *Cum s-a născut ideea acestui spectacol?*

G.P.: Pur și simplu întâmplător. Dar cum nimic nu este întâmplător în lumea asta, probabil că trebuia să interpretez acest rol, să mă atașez de ideea lui și să-l răzlesc. Este un moment important în cariera mea, pentru că nu am crezut că voi aborda vreodată genul de reprezentare într-un singur personaj. Întotdeauna mi s-a părut foarte greu. Pentru mine acest spectacol este ca o rugăciune bine primită; când i te rogi lui Dumnezeu din tot sufletul, El chiar te ascultă. Când sunt pe scenă, în spațiul de joc nu pătrund decât gândurile legate de poveste. Vorbesc despre întoarcerea la valorile morale, despre sensibilitate, generozitate, prietenie, comunicare, înțelegere, căldură. Toată această mare de gânduri este posibilă datorită minunatului text scris de dramaturga Nava Semel, foarte cunoscută acum în Israel. A scris această piesă pentru o prietenă actriță care are un copil cu sindrom Down. Spectacolul a ținut timp de douăzeci de ani afișul teatrului din Israel. Textul a fost foarte bine primit în toate țările în care s-a jucat.

M.S.: *Nava Semel a fost prezentă la premieră. Cum a fost întâlnirea cu ea?*

Gabriela POPESCU în rolul *Miza* (...escu de Tudor Mușatescu)

G.P.: Ne-a mărturisit că a fost cea mai bună punere în scenă pe care a văzut-o a *Copilului din spatele ochilor*. Poate ar trebui să îți citesc ce a declarat: "Am fost profund mișcată de punerea în scenă a piesei *Copilul din spatele ochilor*. Regizoarea Liana Ceterchi a reușit să creeze o viziune minimalistă, și totuși plină de imaginație. Ea a folosit trei elemente simple: un scaun, o bucată de pânză albă și un peștișor de aur înotând într-o pungă de plastic. Fiecare simbolizează un alt strat de realitate pe scenă, reprezentând atât oamenii cât și acțiunile din piesă. Pânza, de exemplu, servește ca cearșaf de acoperit, dar și cearșaf de înmormântare, leagăn, și chiar și un cărucior de copil. Când Thelma, protagonistă, descrie cum toți prietenii ei au abandonat-o atunci când i s-a născut copilul cu sindrom Down, ea trage încet cărpa pe scaun creând un gol mare în fața spectatorilor. Se pare că există o limită în folosirea acestor elemente simple și actrița Gabriela Popescu, mult mai bine cunoscută pentru abilitățile ei comice dovedește a fi la fel de bine o impresionantă actriță dramatică. Ea își folosește atât corpul cât și părul pentru a prezenta un curcubeu de emoții: rebeliune, furie, fiind captivă sau sufocată, dar cel mai bine îi iese atunci când își dezvăluie dragostea ce se revarsă pentru copilul ei handicapat. Popescu este total angajată în rolul ei, o realizare atât pentru calitățile ei actoricești și cât și datorită abilității lui Ceterchi, regizoarea care i-a procurat cheile în felul de a folosi emoțiile fără să cadă în capcana patosului sau a sentimentalismului. Popescu se mișcă pe scenă ca o leoaică, înnobilând textul cu pasiune, intensitate și asumare morală. Atât regizoarea cât și actrița împreună au creat o încăpere de familie intimă, concentrându-se pe mama iubitoare care dorește să-și protejeze cu orice preț copilul și care se luptă cu mult curaj pentru cauza ei, să schimbe atitudinea societății vizavi de cei care sunt mai puțin binecuvântați decât noi." Dar, pe scenă, autoarea a spus după spectacol doar atât: "Eu am scris niste cuvinte, pe hârtia albă am scris cu negru niște cuvinte, dar pe scenă am văzut viață". Ne-a felicitat și ne-a rugat să o contactăm de fiecare dată când participăm la un festival, când avem realizări. Vrea să știe evoluția spectacolului pentru că este foarte apropiată de această montare.

M.S.: *Ați fost studenta Sandei Manu...*

G.P.: Sanda Manu este mai mult decât un mare regizor, este un mare pedagog. Am învățat de la dumneaei lucruri care mi-au folosit de-a lungul întregii carierei.

M.S.: *Care au fost oamenii care au avut un rol în formarea dumneavoastră ca actriță?*

G.P.: Marii actori ai Teatrului de Comedie. Când m-am angajat eu aici jucau actori precum: Cornel Vulpe, Ion Lucian, Iurie Darie, George Șimonca, Dumitru Chesa, Sanda Toma, Ștefan Tapalagă, Silviu Stănculescu. Dem. Savu, Dumitru Rucăreanu, Stela Popescu, Anca Pandrea, Iarina Demian, Vladimir Găitan, George Mihăiță, Eugen Racoți, Liliana Țicău. Îmi cer scuze dacă am uitat pe cineva. Timp de 20 de ani am jucat alături de acești mari actori de la care am învățat enorm.

Apoi a fost o perioadă pe care eu am iubit-o foarte mult; după Revoluție a fost angajat ca regizor Alexandru Darie. Dintr-o dată teatrul s-a revigorat, a căpatat un suflu nou, actorii ardeau de dorința de a juca și o făceau cu o energie specială. Ducu a strâns în jurul lui toată echipa tânără și a regizat *Visul unei nopți de vară* cu care am fost într-un turneu de o lună, prima mea ieșire în străinătate. Eram cu toții fericiți să comunicăm cu alți oameni de teatru. Apoi am mers în Columbia, Toronto, Istanbul. Aceste turnee au sudat o echipă care putea să joace absolut orice. La un moment dat, el a spus că vrea să pună în scenă *Legăturile primejdioase*

în care eu am să joc Madame De Tourvel, un personaj fragil, inocent complet opus Titaniei. Am întruchipat cu drag acest rol și l-am jucat cu o plăcere enormă.

M.S: *Ce a rămas azi din acea trupă?*

G.P: Trupa de azi nu mai este atât de tânără, ci una matură. Teatrul a preluat, așa cum este firesc, actori tineri și are grijă ca alte actrițe să joace Titania și Madame De Tourvel.

M.S: *Ultima premieră la Teatrul de Comedie ați avut-o în 2005...*

G.P: Da, acum 3 ani. Probabil că și *Copilul din spatele ochilor* s-a născut din dorința de teatru. Deși la Teatrul de Comedie joc în *Escu...*, *Audiția* și *Ce formidabilă harababură!*, simțeam nevoia de mai mult. Actorul care nu se antrenează zilnic, nu se poate numi actor și întâlnirea cu *Copilul din spatele ochilor* mi-a dat această ocazie. Am intrat în repetiții cu dorința de a participa efectiv la nașterea și creerea spectacolului și m-am simțit extraordinar găsindu-mi puterea de a continua chiar și jucând spectacole într-un singur personaj. Acum îmi doresc să fac un recital de comedie.

M.S: *Credeți că acest gen de spectacol ajută un actor să crească?*

G.P: Este foarte greu să fii singur pe scenă. Această forare și căutare permanentă în interiorul sufletului tău, întrebându-te până unde merge sensibilitatea, până unde pot să gândesc și să execut este un antrenament pe care eu cred că ar trebui să și-l facă fiecare actor.

M.S: *Cum vă înțelegeți cu Liana Ceterchi?*

G.P: Ne înțelegem foarte bine, altfel nu am fi rezistat. Liana este un om deosebit de sensibil, de inteligent, de tenace și intuitiv. Undeva sensibilitățile noastre și-au găsit modul de a comunica. Mergeam la repetiții și până să începem îi povesteam ce am visat și îmi spunea că un anumit moment așa trebuie să-l joc. Momentul cu covorul, cu visul așa s-a născut: am visat că eram pe un covor fermecat și zburam prin toată lumea. Aveam o senzație specială, țările se perindau și le lăsam în urmă. Îmi era frică, dar îmi și plăcea. L-am povestit Liane și ea a fost atât de fascinată încât mi-a zis : „când spui că Yotam a adormit imediat și că sufletul lui hoinărește la asta trebuie să te gândești; sufletul lui hoinărește, dar pe unde o fi hoinărind acuma? El are un suflet atât de mare încât ar putea să se piardă și tu n-ai să poți să-l găsești în imensitatea asta”. Foarte frumos!

M.S: *Cine este Yotam?*

G.P: Yotam este copilul cel mai drag, deși nu poți spune asta niciodată. Toți copiii pe care îi naști îți sunt la fel de dragi. Dar este unul pe care parcă îl îmbrățișezi altfel, nu o spui, dar o faci. Dacă într-o familie fata seamănă cu tatăl și băiatul cu mama, Yotam este jumătatea mea. Dar nu este vorba despre asta. Acest copil fără cuvinte are în spatele ochilor o imensă sensibilitate, bucurie de a trăi și dorință de a iubi și de a fi iubit. El este undeva în adâncul sufletului tău și este bine să nu exprimi în cuvinte ceea ce simți pentru el.

M.S: *Spectacolul degajă extrem de multă căldură...*

G.P: Este un spectacol optimist. Această mamă care are un copil normal este pusă într-o situație neobișnuită; naște un copil cu sindrom Down, un copil care toată viața lui nu o să știe să se exprime cum se exprimă copiii, nu o să se poată juca asemeni celorlalți copii, nu o să poată iubi așa cum iubește un bărbat, nu o să poată! Dar ce poate el? Copilul acesta este antidotul acestei civilizații bulversate în care oamenii uită să se aplece spre ei înșiși, să asculte cântecul păsărilor și să se bucure de ce este în jur. Fără cuvintele care ascund gândurile putem descifra ce se întâmplă în spatele ochilor unui copil, putem descoperi sensibilitatea și iubirea

necondiționată. Într-o lume în care oamenii au câte 3–4 joburi, aleargă toată ziua dintr-un loc în altul, apoi vin acasă, dorm și a doua zi o iau de la capăt, există un copil care îți spune din priviri: „Uită tot! Stai puțin cu mine aici și am să-ți dau ceva din ce nu poți avea afară”. Și acel copil este Yotam. Familia se leagă atât de tare datorită acestui copil, încât fata devine, la un moment dat, mamă, își asumă responsabilitatea creșterii lui, își întreabă mama „Tu te-ai gândit? Cum adică îl trimiți la școală? Ei or să fie delicați cu el? O să îl trimitem singur, fără nimeni din familie?”. Tot zbuciumul din noaptea de dinaintea începerii școlii este sub marea întrebare „Îl las în lume sau nu-l las? Ce fac?”. Și spune „Îl las... îl las”. Nu sunt o feministă, dar cred că marea minune a acestei lumi este femeia, nașterea este o imensă minune. Ce poate fi mai generos pentru o actriță la un text decât să joace femeia care este mamă? Mai ales când lucrul acesta i s-a întâmplat și în viața reală. Este important să cunoști dimensiunea reală a personajului și eu am această mare bucurie.

A consemnat Mirela SANDU

Gabriela POPESCU în rolul *Doamna cu cățelul*
(*Ce forbidabilă harababură*, după Eugen Ionescu)

